

Sunneva Háberg Eysturstein
Framsókn

Sakin sambært Sunnevu:

Fountain House skal kveikjast kommunalt

Landsmyndugleikarnir hava noktað at fígga eitt føroyskt Fountain House, sum hevur til endamáls at endurvenja sosialu og fakligu førleikarnar hjá sálarliga sjúkum og sinnisveikum, sum eru komin illa fyri. Tí má høvuðsstaðurin traðka til. Tórshavnar kommuna skal vera kveikjari við at veita fígging til uppstart, og síðani skal landið átaka sær raksturin.

At arbeiða og vera virkin samfelagsborgari gevur menniskjum eina sterka samleikakenslu, men eftir longri tíð við sálarligari sjúku kann tað vera torført at venda aftur til arbeiði ella lesnað. Mann hevur isolerað seg frá umheiminum, og sjálvsálitið er í botni. Í Havn hava vit tíverri nógv medmenniskju, sum eru illa fyri á henda hátt. Tey ferðast millum psykiatrisku deildirnar og aðrar viðgerðarstovnar og blíva ofta koyrd út aftur í samfelagið, uttan at vera før fyri at fóta sær í tí.

Menniskjaliga er hetta ein vanlukka, tí at hesi menniskju hava tað svárt, og tí tey ikki sleppa at kenna, at tey fáa brúkt síni evni á ein nóg góðan og gevandi hátt. Samfelagsliga er atgerðarloysið skilaleyst. Eitt er, at nógv fólk fáa peningaliga hjálp frá landinum, uttan at fáa móguleika at aktiverast og geva nakað aftur. Tað er hvørki sunt ella gevandi. Annað er, at land og býur slett ikki fáa ágóðan av øllum teimum virðum, hesi fólk

saktans kundu skapt, høvdu vit bert rætt teimum eina lítla hjálpanði hond.

Vit mangla liðið millum deildirnar/viðgerðar-stovnar og samfelagið, sum loftar illa støddum persónum, og sum við ráðgeving og vegleiðing hjálpir teimum at fáa ein virknan leiklut aftur í samfelagnum.

Frá sjúku til megi og móguleikar

Eitt Fountain House kann verða loysnin, sum gevur okkum størstu og skjótastu úrslitini fyri minsta kostnaðin. Konseptið hevur prógvað seg sjálvstendigliga allan heim, síðan nakrir sálar-sjúklingar í 1940'unum fóru undir hetta virkseimið í New York. Í stuttum er eitt Fountain House eitt stað, har sálarliga sjúk og sinnisveik hava móguleika at endurvenja sosialu og fakligu førleikar sínar. Eitt stað, har tey kunnu vera og virka á ein meningsfullan hátt, sum kann gera tey heilt ella partvist sjálvhjálpin. Her leggja fólk dentin á evnini,

megina og móguleikarnar hjá tí einstaka persóninum heldur enn á sjúkuna hjá viðkomandi.

Eitt Fountain House kann gerast tann liðurin millum psykiatrisku deildirnar og samfelagið, sum kann lofta persóninum við sálarligari sjúku og leiða hann ella hana inn aftur í samfelagið. Her kunnu hann ella hon læra at kenna síni egnu virði aftur og at gerast ein virkin borgari, sum ger nyttu í samfelagnum.

Klárt at sjóðseta her og nú

Tað er óskiljandi, at landsmyndugleikarnir ikki vilja geva hesum lutfalsliga kostnaðarlítla átakinum ein móguleika við at veita neyðugu fíggingina. Alt forarbeiðið er gjørt av privatpersónum saman við Sinnisbata. Verkætlanin er klár at sjóðseta her og nú við eldsálum handan róðrið, men landið hevur valt at raðfesta øðrvísi. Talan er um umleið 2,5 mió krónur um árið í try á til lön og rakstur.

Tí má høvuðsstaðurin traðka til. Tórshavnar kommuna skal vera høvuðsstaðurin fyri øll. Psykiatrisku deildirnar eru her í kommununi, og tað er her fólk við savnast. Vit hava skyldu at hjálpa. Kommunan skal vera kveikjari við at veita fíggingina til at stovna eitt Fountain House, og eftirfylgjandi skal landið átaka sær raksturin.

Í Framsókn leggja vit dent á tað tjóðskaparlíga, tað vinnuliga og tað persónliga frælsið. Vit kenna tað sum okkara skyldu at geva øllum borgarum eitt persónligt frælsi, og hetta skal sjálfvandi eisini fevna um tey, sum eru so óheppin at bera størri sálarligar byrðar enn onnur.

Eg mæli øllum veljarum til kommunuvalið at lesa Framsóknarfaldaran. Míni heilt persónligu hjartamál sum Framsóknarfólk í kommunalpolitikki eru: Fountain House, Tjóðpallur Føroya við konsertsali, Marknagilsdepilin og Miðbýurin í Havn.

Finnbogi Arge

Ongin sangari

Vit høvdu klaver heima hjá okkum, men tað var lítið brúkt. Eg var sendur til Miu Waagstein við Krókabrekkuna at læra at spæla. Hon var vinarlig, segði at eg sló hart á tangentarnar, men tá eg helt, at eg fór at gevast, mótmælti hon ikki.

Í Hoydølum høvdu vit sangtíma í i. g. Eyðun Sørensen ætlaði at gera eitt kór, og hann bað tí hvønn einstakan næming koma inn í sanghølið at raka nakrar tónar. Tá vit høvdu verið inni, segði hann, at øll kundu brúkast uttan ein, men hann segði ongantíð, hvør tað var.

Eg føldi meg raktan, tí eg fór ongantíð at syngja í kóri. Í felagsangi, veitslulagi ella aðrastaðni, har sungið verður, tigi eg sum oftast og lurti eftir teimum, sum duga at syngja.

Hóast ongin sangari, dámar mær mestsum alt slag av tónleiki, og einsamallur í bilinum eri eg sum ein tannáringur og skrúvi for frá. Tá kann eg gott finna uppá at syngja hart.

Eg havi mangan undrast, hvussu væl tað liggur fyri hjá teimum flestu, eg kenni, at fáast við sang og tónleik. Okkurt serligt ger seg

galdandi í okkara fólki, bæði áhugin og evnini eru har, vit hava eitt sjáldsamt tilfeingi.

Hóast eginleikarnir tykjast viðføddir hjá summum, hugsi eg, at tað eisini er umhvørvið, sum skapar áhugan og úrmælingarnar. Musikk-skúlin og Symfonie-orkestrið, tingini hanga saman.

Sangfuglarnir koma úr samkomu og kirkju, úr kórum og orkestrum, teir eru allastaðni, har karmarnir ella pallarnir eru.

Eitt samfelag skal troysta tað tilfeingið, tað hevur. Tað er nógv lættari at byggja á nakað, sum hevur ment seg natúrliga í fólkinum, enn at byrja á berum. Tí er tað so upplagt, at vit gera alt fyri at menna sangin og tónleikin enn meira í landinum.

Føroyskir tónar ríka okkum sum ongantíð fyrr. Nú ríka teir eisini fólk í øðrum londum við. Tað veri seg jazz, blues, country, rock og alt frá Teiti og Eivør til Orca og Týr!

Vit hava móguleikan at gera Tórshavnar Kommununi til ein veruligan tónleikamiðdepil. Tora vit at taka av?

Levi Mørk

Dagføringin av Hoyvíkshøllini heldur fram

Tað var hátíðardámur í Hoyvíkshøllini, tá nýggi tilbygningurin í sunnara enda var tikin í brúk eftir Ólavsøku í ár. Hetta er ein partur av heildarætlanini at økja um

og betra hallarviðurskiptini í Tórshavnar Kommununi.

Við vøkstrinum í fólkatalinum í Hoyvík í huga og orsakað av støðugt vaksandi limatalinum hjá hondbólts-

felagnum í Hoyvík H71, var greitt at Hoyvíkshøllin hevði brúk fyri eini dagføring. Hetta var eisini eitt av vallyftunum og vit fegnast um gongdina. Í fíggjarlógini til komandi

ár eru settir pengar av til at gera tilbygningin liðnan.

Men vit steðga ikki har. Tá spennandi finalurnar í manshondbólti vóru í vár millum Kollfirðingar og Hoy-

víksingar sóu vit eisini, at høllin var ov lítil til at rúma øllum áskoðarunum. Hetta fara vit at gera nakað við. Ætlanin er, at seta pengar av til hetta arbeiði í fíggjarlógini

fyri 2014 til tað arbeiðið.

Er tú samdur í hesum, set so krossin við Levi Mørk á býráðsvalinum 13. novembur.